

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 9 juli 2013

om Italiens nationella reformprogram 2013, med avgivande av rådets yttrande om Italiens stabilitetsprogram för 2012–2017

(2013/C 217/11)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den
7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga
finanserna samt övervakningen och samordningen av den eko-
nomiska politiken ⁽¹⁾, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning
(EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyg-
gande och korrigerande av makroekonomiska obalanser ⁽²⁾, sär-
skilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs ytt-
rande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk
politik, och

av följande skäl:

- (1) Den 26 mars 2010 antog Europeiska rådet kommissionens förslag till en ny strategi för sysselsättning och tillväxt, Europa 2020, som bygger på en ökad samordning av den ekonomiska politiken med inriktning på ett antal nyckelområden där åtgärder behövs för att stärka förutsättningarna för hållbar tillväxt och konkurrenskraft i Europa.
- (2) Den 13 juli 2010 antog rådet en rekommendation om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik (2010–2014) och den 21 oktober 2010 ett beslut om riktlinjer för medlemsstaternas

sysselsättningspolitik ⁽³⁾, vilka tillsammans utgör de *integrerade riktlinjerna*. Medlemsstaterna uppmanades att beakta de integrerade riktlinjerna i sin nationella ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.

- (3) Den 29 juni 2012 beslutade medlemsstaternas stats- och regeringschefer om en tillväxt- och sysselsättningspakt, som ger ett enhetligt ramverk för insatser på nationell nivå, EU-nivå och euroområdesnivå med hjälp av alla tänkbara medel, instrument och politiska åtgärder. De beslutade om insatser som ska utföras på medlemsstatsnivå och uttryckte i synnerhet sitt fulla åtagande att uppnå målen i Europa 2020-strategin och genomföra de landspecifika rekommendationerna.
- (4) Den 10 juli 2012 antog rådet en rekommendation ⁽⁴⁾ om Italiens nationella reformprogram för 2012 och avgav sitt yttrande om Italiens uppdaterade stabilitetsprogram för 2012–2015.
- (5) Den 28 november 2012 antog kommissionen den årliga tillväxtöversikten, som markerar inledningen av 2013 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. Den 28 november 2012 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om varningsmekanismen, i vilken Italien identifierades som en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning.
- (6) Europaparlamentet har vederbörligen involverats i den europeiska planeringsterminen, i enlighet med förordning (EG) nr 1466/97, och antog den 7 februari 2013 en resolution om sysselsättning och sociala aspekter i den årliga tillväxtöversikten 2013 och en resolution om bidraget till den årliga tillväxtöversikten 2013.
- (7) Den 14 mars 2013 godkände Europeiska rådet prioriteringarna för att säkerställa finansiell stabilitet, budgetkonsolidering och åtgärder för att främja tillväxt. Europeiska rådet betonade behovet av att eftersträva differentierad och tillväxtvänlig budgetkonsolidering, återställa normala villkor för utlåning till näringslivet, främja tillväxt och konkurrenskraft, ta itu med arbetslösheten och krisens sociala följdverkningar samt modernisera den offentliga förvaltningen.

⁽¹⁾ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Upprätthålls för 2013 genom rådets beslut 2013/208/EU av den 22 april 2013 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽⁴⁾ EUT C 219, 24.7.2012, s. 46.

- (8) Den 10 april 2013 offentliggjorde kommissionen resultaten av sin fördjupade granskning av Italien i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011. Av analysen drog kommissionen slutsatsen att Italien har makroekonomiska obalanser som kräver beslutsamma politiska åtgärder. Som Italiens främsta makroekonomiska obalanser anges fortfarande förlorad konkurrenskraft mot utlandet och hög offentlig skuldsättning i en situation med fortsatt svag tillväxt.
- (9) Den 11 april 2013 lade Italien fram sitt nationella reformprogram för 2013 och sitt stabilitetsprogram för perioden 2012–2017. Efter detta har den nya regering som utsågs den 28 april deklarerat sin avsikt att förstärka strukturreformerna, samtidigt som den bekräftat stabilitetsprogrammets mål för de offentliga finanserna. Den 17 maj antogs ett lagdekret med nya bestämmelser om fastighetsbeskattning och förlängning av lönekompletteringsystemet för undersysselsatta arbetstagare. I syfte att beakta deras inbördes samband har de båda programmen bedömts samtidigt.
- (10) Baserat på en bedömning av stabilitetsprogrammet enligt förordning (EG) nr 1466/97 anser rådet att det makroekonomiska scenario som ligger till grund för programets prognoser om de offentliga finanserna är optimistiskt för 2014, jämfört med kommissionens avdelningars vårprognos 2013. Scenariot är trovärdigt från och med 2015. Detta dock under förutsättning att de antagna strukturella reformerna genomförs fullt ut, vilket förblir en utmaning. Stabilitetsprogrammets finanspolitiska strategi har bekräftats av den nya regeringen och godkänts av parlamentet. Den syftar till att hålla underskottet under fördragets referensvärde på 3 % av BNP under hela programperioden och nå medelfristiga budgetmålet under 2013 samt få skuldkvoten att minska från och med 2014. I stabilitetsprogrammet bekräftas det medelfristiga budgetmålet om en balanserad budget i strukturella termer, vilket ligger i linje med stabilitets- och tillväxtpaketen. Underskottet nedbringades till fördragets referensvärde på 3 % av BNP år 2012 och enligt kommissionens avdelningars vårprognos 2013 beräknas det år 2013–2014 ligga kvar under fördragets referensvärde. De bestämmelser som den italienska regeringen antog den 17 maj bedöms inte ha någon betydande inverkan på underskottet, om de genomförs konsekvent. I enlighet med det beslut som upphäver förfarandet vid alltför stora underskott som antogs av rådet den 21 juni 2013, har två skyddsklausuler antagits i lagstiftningen för att se till att budgetmålen uppnås. Efter att kumulativt ha förbättrats med 2,7 % av BNP mellan 2009 och 2012 beräknas det strukturella saldot som andel av BNP förbättras med ytterligare en procentenhet under 2013 med oförändrad politik och hamna på -0,5 %, för att sedan försämrats marginellt under 2014.
- Det strukturella primära saldot skulle uppgå till nästan 5 % av BNP år 2014. Den beräknade strukturella anpassningen för 2013 är tillfredsställande, också på grundval av en analys av utgifterna, exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan, medan den för 2014, på grundval av kommissionens avdelningars vårprognos 2013, uppvisar en avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet. Enligt stabilitetsprogrammet ska den offentliga skulden nå en kulmen 2013 och därefter börja sjunka, också tack vare planerade privatiseringsintäkter på motsvarande 1 % av BNP per år. I prognosen beräknas emellertid skuldkvoten fortsätta öka till 132,2 av BNP år 2014, väntas underskottet med oförändrad politik, delvis beroende på regleringen av skulder till privata leverantörer, vilket innebär en påspädning med cirka 2,5 procentenheter under 2013–2014, exklusive privatiseringsintäkter eftersom närmare uppgifter fortfarande saknas. Från och med 2013 är Italien i en treårig övergångsperiod när det gäller iakttagandet av skuldriteriet och stabilitetsprogrammets skuldsättningsutveckling säkerställer tillräckliga framsteg mot dess uppfyllande. Emellertid vilar stabilitetsprogrammets underskotts- och skuldberäkningar på att de finanspolitiska åtgärderna genomförs fullt ut och att strukturreformer antas, vilket är viktigt för att säkra marknadsens förtroende samt främja tillväxt och sysselsättning.
- (11) Visserligen har viktiga reformer antagits för att främja hållbara offentliga finanser och stimulera tillväxten, men det fullständiga genomförandet är ett problem och det finns utrymme för ytterligare insatser. Ett antal föreslagna nyckelåtgärder har ännu inte godkänts eller kräver genomförandelagstiftning och det finns risk för att den praktiska tillämpningen inte konsekvent följs upp på den offentliga förvaltningens olika nivåer. Trots de åtgärder som vidtagits lider den offentliga förvaltningen fortfarande av svagheter när det gäller förfarandenas och regelverkens effektivitet, styrningens kvalitet och den administrativa kapaciteten, vilket påverkar reformernas genomförande och affärsklimatet.
- (12) För att förbättra företagsklimatet krävs att den civilrättsliga reformen slutförs skyndsamt genom att domstolsorganisationen förändras och att de alltför långa handläggningstiderna, domstolarnas eftersläpning och det alltför omfattande processandet minskas. Efter ett utslag om medling i författningsdomstolen i oktober 2012 måste åtgärder vidtas för att främja användningen av tvistlösning utanför domstol. Korruption är ett allvarligt problem som innebär kostnader i storleksordningen 4 % av BNP, vilket allvarligt bromsar möjligheterna till ekonomisk återhämtning. I antikorrupsionslagen från november 2012 krävs uppföljningsinsatser och korruptionsbekämpningen skulle kunna effektiviseras, särskilt när det gäller de för närvarande korta preskriptionstiderna.

- (13) Den ambitiösa finanspolitiska konsolideringsstrategi som beslutats har inneburit att en budgetbalansregel skrevs in i författningen i april 2012 och har inbegripit insatser för att förbättra de offentliga utgifternas ändamålsenlighet och kvalitet. Emellertid har brister i genomförandet hämmat åtgärdernas effektivitet. Det politiska dödläget har blockerat den nödvändiga minskningen av antalet provinser. Genom åtgärdsplanen för sammanhållning kunde utnyttjandet av strukturfondsmedel på 11,9 miljarder EUR påskyndas under tre etapper i rad. Förbättrandet av fondförvaltningen saknar emellertid fortfarande ambitioner, särskilt i södra Italien, vilket väcker allvarliga farhågor om programplaneringen för perioden 2014–2020. Det finns således stora möjligheter att effektivisera de offentliga utgifterna.
- (14) Bankerna har traditionellt spelat en avgörande roll för den italienska ekonomin, särskilt genom utlåning till småföretag, men den utdragna lågkonjunkturen har kringssurit deras möjligheter. Ökade kreditrisker, med en stor och ökande andel nödlidande lån, har lett till minskad utlåning och försämrat bankernas dåliga lönsamhet. Som reaktion på detta utvärderar den italienska centralbanken, genom inspektioner på plats, hur tillräckliga reserveringarna för nödlidande lån är. Särskilda inslag i styrningen av vissa italienska banker kan göra deras finansiella förmedling mindre effektiv. Åtgärder har vidtagits för att främja användningen av annan finansiering än bankfinansiering, särskilt finansiering med eget kapital och finansiering genom företagsobligationer och främja innovationskapaciteten. Åtgärdernas räckvidd är dock begränsad och de har ännu inte genomförts fullt ut. Införandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/35/EG av den 29 juni 2000 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner ⁽¹⁾ och den planerade regleringen av förfallna skulder till privata leverantörer kommer att bidra till att förbättra företagens likviditet.
- (15) I juni 2012 antogs en omfattande arbetsmarknadsreform som ska åtgärda en stelbent och fragmenterad arbetsmarknad. Reformen måste slutföras genom att genomförandelagstiftning antas och dess konkreta tillämpning måste övervakas noga. Som bidrag till effektivare sysselsättningsstrategier behöver vidare den statliga arbetsförmedlingen samordnas med förvaltningen av arbetslöshetsunderstöd. Arbetsmarknadens parter fastställde en ny lönebildningsmodell i successiva överenskommelser under 2011–2013. Den stöds av skatteincitament för att bättre koppla lönerna till produktivitet respektive lokal arbetsmarknadsituation. Denna ram bör genomföras effektivt och gradvis anpassas genom resultatuppföljning.
- (16) I slutet av 2012 hade ungdomsarbetslösheten och andelen ungdomar som inte är i arbete eller utbildning ökat till 37 % respektive 21,1 %. Både andelen högskolestudenter och sysselsättningsgraden för unga högskoleutbildade är bland de lägsta i unionen, vilket visar att unga högskoleutbildades kunskaper inte motsvarar arbetsmarknadens krav. Avbruten skolgång minskar något men är fortfarande hög. Detta väcker frågor om utbildningssystemets effektivitet. En av nyckelfaktorerna är lärarkåren, som i dag saknar alternativa karriärmöjligheter och har små möjligheter till kompetensutveckling. Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden är fortsatt lågt och sysselsättningsklyftan mellan könen är en av de största i unionen. På klar uppgång är riskerna för fattigdom och socialt utanförskap, och särskilt grav materiell nöd. Samtidigt har det sociala skyddsnetet allt större svårigheter att hantera de sociala behoven, eftersom det domineras av pensionsutgifter.
- (17) Skattesystemet är komplicerat, med tung skattebörda på arbete och kapital. Åren 2010–2011 gjordes ansträngningar att skatteväxla från arbete och kapital till konsumtion, fast egendom och miljö, men därefter har inte mycket skett. Det behövs fortfarande åtgärder för att förenkla skattesystemet, rationalisera skatteutgifter, koppla förmögenhetsskatten till marknadsvärden, förbättra efterlevnaden och avskräcka från skatteundandragande. I väntan på en översyn av fastighetsregistrets värden ska den planerade reformen av fastighetsskatten göra den rättvisare, inom ramen för stabilitetsprogrammets finanspolitiska strategi. Begränsningar av den svarta ekonomin och svart arbete kan förbättra de offentliga finanserna och positivt påverka eget kapital. För att minska skatteeffekterna kan vissa justeringar av de sociala överföringarna krävas när undantag och lägre skattesatser ses över inom mervärdes-skatten respektive direkta skatter.
- (18) Betydande ansträngningar har gjorts för att liberalisera tjänstesektorn. Emellertid kunde reformen av reglerade yrken varit mer radikal för att ta itu med kvarvarande begränsningar och dess huvudprinciper bör skyddas mot eventuella bakslag, särskilt på grund av reformen av juristyrket. Efter författningsdomstolens utslag i juli 2012 är det också viktigt att konkurrensutsätta lokala offentliga tjänster. Uppföljning av förslag från den italienska konkurrensmyndigheten i enlighet med den italienska lagsiftningen kommer att bidra vid hanteringen av dessa frågor.

⁽¹⁾ EGT L 200, 8.8.2000, s. 35.

(19) Reformen av nätverksindustrierna pågår för att öppna upp marknaderna och öka infrastrukturens kapacitet, men betydande problem kvarstår. Uppdelningen av gassektorn är i det närmaste avslutad och den nationella energistrategin från mars 2013 bör fortsättningsvis följas. Konkurrensutsättning av telekommunikationer är ett annat möjligt insatsområde. Den nya transportmyndigheten med ansvar för motorvägar, flygfält, hamnar och järnvägar har inte ännu inrättats. Den bör vara självständig, ha nödvändiga resurser och sanktionsmöjligheter. Ett annat allvarligt problem är infrastrukturens brister nationellt och vid gränserna, med fortsatt stora skillnader mellan norr och söder. Detta resulterar i höga energipriser, låg bredbandspenetration och transportflaskhalsar.

(20) Kommissionen har inom ramen för den europeiska planeringsterminen genomfört en omfattande analys av Italiens ekonomiska politik. Den har bedömt det nationella reformprogrammet och stabilitetsprogrammet samt lagt fram en fördjupad granskning. Den har bedömt inte bara programmets relevans för en hållbar finanspolitik och socioekonomisk politik i Italien utan även i vilken utsträckning som EU:s regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet av att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i unionen genom att beakta synpunkter på EU-nivå när framtida nationella beslut fattas. Kommissionens rekommendationer inom ramen för den Europeiska planeringsterminen återspeglas i rekommendationerna 1 till 6 nedan.

(21) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet och dess yttrande⁽¹⁾ återspeglas särskilt i rekommendation 1 nedan.

(22) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och denna bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet och stabilitetsprogrammet. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1–6 nedan.

(23) I samband med den europeiska planeringsterminen har kommissionen dessutom analyserat den ekonomiska politiken i euroområdet som helhet. På dessa grunder har rådet utfärdat särskilda rekommendationer till de medlemsstater som har euron som valuta⁽²⁾. I egenskap av ett land som har euron som valuta bör Spanien även säkerställa ett fullständigt och snabbt genomförande av dessa rekommendationer

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Italien att vidta följande åtgärder under perioden 2013–2014:

1. Se till att underskottet inte överstiger fördragets referensvärde på 3 % av BNP år 2013, genom att fullt ut genomföra de antagna åtgärderna. Fortsätta den strukturella anpassningen i lämplig takt och genom tillväxtfrämjande finanspolitisk konsolidering, för att från och med 2014 uppnå och hålla fast vid det medelfristiga budgetmålet. Uppnå de planerade strukturella primära överskotten för att stadigt börja sänka den mycket höga skuldkvoten. Fortsätta att eftersträva en varaktig förbättring av de offentliga utgifternas effektivitet och kvalitet, genom att fullt ut genomföra de åtgärder som antogs 2012 och fortsätta ansträngningen genom regelbunden ingående utgiftsoversyn på den offentliga förvaltningens alla nivåer.

2. Trygga att de pågående reformerna genomförs i tid genom att snabbt anta den nödvändiga genomförandelagstiftningen, följa upp den med konkreta insatser på alla förvaltningsnivåer och med alla berörda parter samt övervaka effekterna. Effektivisera den offentliga förvaltningen och förbättra samordningen mellan dess olika nivåer. Förenkla de administrativa och rättsliga ramverken för privatpersoner och företag samt minska handläggningstiderna och det civilrättsliga processandets stora omfattning, inklusive främja användning av tvistlösning utanför domstol. Stärka korruptionsbekämpningens regelverk, inklusive en översyn av bestämmelserna om preskriptionstider. Anta strukturåtgärder för att förbättra EU-fondernas förvaltning i de södra regionerna under programperioden 2014–2020.

3. Utvidga företagsstyrningspraxis till hela banksektorn för att öka effektivitet och lönsamhet och främja kreditflödet till produktiv verksamhet. Driva på banksektorns pågående tillgångsvärdering och underlätta avvecklingen av nödlidande lån på bankernas skuldsida. Främja kapitalmarknadernas diversifiering och öka företagets kreditillgång, särskilt för eget kapital, respektive främja deras innovationsmöjligheter och innovation.

4. Säkerställa ett effektivt genomförande av arbetsmarknads- och lönesättningsreformerna, för att möjliggöra en bättre koppling mellan löner och produktivitet. Vidta ytterligare sysselsättningsfrämjande åtgärder, särskilt för kvinnor och ungdomar, till exempel genom en ungdomsgaranti. Förstärka yrkesutbildningen, effektivisera de offentliga arbetsförmedlingarna och förbättra yrkesvägledningen för högskolestudenter. Undanröja ekonomiska hinder för den andra försörjarens yrkesarbete och förbättra tillgången till barnomsorg, långtidsvård och aktiviteter efter skolan. Intensifiera insatserna mot avbruten skolgång och förbättra skolornas kvalitet och resultat, även genom att förbättra lärarnas kompetensutveckling och möjlighet till varierad karriärutveckling. Säkerställa effektiva sociala transfereringar, särskilt genom bättre riktade bidrag, särskilt för låginkomsthushåll med barn.

⁽¹⁾ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

⁽²⁾ Se sidan 97 i detta nummer av EUT.

5. Skatteväxla från arbete och kapital till konsumtion, fast egendom och miljö på ett budgetneutralt sätt. I detta syfte granska mervärdesskattens undantag och reducerade skattesatser samt direkta skatteutgifter, respektive reformera fastighetsregistret för att koppla fastighetskattebasen till marknadsvärden. Fortsätta bekämpa skatteundragande, förbättra skattemoralen och vidta beslutsamma åtgärder mot den svarta ekonomin och svart arbete.
6. Säkerställa att liberaliseringen av tjänstesektorn genomförs korrekt. Undanröja kvarvarande begränsningar inom fria yrken och främja marknadstillträdet, exempelvis när det gäller tillhandahållande av lokala offentliga tjänster där användningen av offentlig upphandling bör främjas (i stället för koncessioner). Fortsätta utveckla vidtagna åtgärder för att

förbättra tillträdesvillkoren till nätverksindustrier, särskilt genom att prioritera inrättandet av transportmyndigheten. Uppgradera infrastrukturens kapacitet, med särskild hänsyn till sammanlänkning, intermodala transporter och höghastighetsbredband inom telekommunikationer, särskilt för att åtgärda de fortsatta skillnaderna mellan norr och söder.

Utfärdad i Bryssel den 9 juli 2013.

På rådets vägnar
R. ŠADŽIUS
Ordförande